

Đừng Nói Yêu Mãi Mãi

"Sáng nay, trong khi sắp xếp những chồng thư cũ, tôi tình cờ đọc lại một bài thơ ngắn của Jacques Prévert mà cô bạn cũ đã nắn nót chép tặng trên một tờ thư có in hoa rất đẹp. Bài thơ vồn vện năm câu được cô đặt vất qua hai trang giấy một cách đầy ngụ ý.

Trang thứ nhất:

Tôi sung sướng và tự do

Như ánh sáng

Bởi hôm qua anh ấy nói với tôi rằng anh ấy yêu tôi.

Trang sau:

Anh ấy đã không nói thêm

rằng anh ấy sẽ yêu tôi mãi mãi...

Đọc bài thơ cách nay hai mươi năm này, tôi đã cảm nhận nó bằng một tâm hồn thanh thản. Bây giờ cuộc sống đã giúp tôi nhìn khác đi về bài thơ trên trang giấy cũ này. Cô gái trong thơ nhạy cảm và tinh tế, vì đã không đợi đến khi người mình yêu quay lưng mới xót xa nhận ra rằng tự do “như ánh sáng” chỉ là một thứ tự do mong manh. Hạnh phúc “như ánh sáng” là một hạnh phúc có thể vụt tắt bất cứ lúc nào. Nhưng giả sử chàng trai có nói thêm rằng “sẽ yêu mãi mãi”, hoặc có thể hứa trăm năm đi nữa... ai dám khẳng định trái tim chàng sẽ không thay đổi? Nếu từng đọc “Ruồi Trâu”, hẳn bạn còn nhớ đoạn văn này: “Ràng buộc con người không phải là lời thề. Chỉ cần mình tự cảm thấy thiết tha với một điều nào đó, thế là đủ rồi.”

Ngoài sự “thiết tha tự nguyện”, chẳng có gì ràng buộc được trái tim con người, nên đừng tin chắc rằng ai đó sẽ mãi không đổi thay. Cũng không thể buộc ai đó không được đổi thay.

Trên đời không có thứ gì có thể níu giữ trái tim lại một khi nó đã quyết tâm rẽ lối, cho dù là nhan sắc, hay những kỷ niệm trân quý. Càng không phải là sự yếu đuối, sự khéo léo sắc sảo về, sự thông minh dịu dàng, lòng thương hại, hay sự giàu ... Những thứ đó có thể níu kéo thân xác, trí óc... nhưng không thể níu kéo trái tim. Trái tim vốn là một tạo vật mong manh và thiếu kiên định. Vì vậy, hãy tin vào điều thiện, lòng tốt, vào nhân cách và năng lực... nhưng đừng tin vào sự bất biến của nhận thức và tình cảm nơi con người. Hãy tin là mình được yêu trong khoảnh khắc này nhưng đừng chắc rằng mình sẽ được yêu mãi mãi. Nếu chấp nhận sự đổi thay ta sẽ tránh bớt được sự tổn thương khi có sự chia ly.

Tôi không cho niềm tin là món quà vô giá dành cho người khác bởi niềm tin rất... đơn phương và vô ý thức. Nó cố tình bắt người kia vào rọ, không muốn chấp nhận sự thay đổi của trái tim con người. Nó trút gánh nặng sang vai người khác, bất kể người ta có chịu nhận hay không. Nó phủ định sự thận trọng, óc tỉnh táo, sự sáng suốt ngay cả sự nhạy cảm, bao dung. Vì nghĩ tình yêu sẽ tồn tại mãi mãi nên khi người kia thay đổi, mình thường nhân danh sự tin tưởng tuyệt đối do mình đã tự nguyện gửi gắm để cho phép mình có cái quyền được ghét tội đối phương.

Sự thay lòng đổi dạ, nhất là ở người ta yêu quý, chắc chắn khiến ta bị tổn thương. Nhưng hãy nhớ rằng khi đã hết tình cảm thì con người trở nên lạnh nhạt. Ấn sĩ Urabe Kenkô trong tập Đồ Nhiên Thảo đã viết:

“Khi người sáng chiều hết sức thân quen không có gì ngăn cách bỗng một hôm lại làm mặt lạ và có cử chỉ khác thường, chắc hẳn sẽ có kẻ bảo: ‘Sao xưa thế kia mà bây giờ lại thế khác?’ Theo ta thái độ lạnh lùng đó chứng tỏ người ấy hết sức đàng hoàng và thành thật.” Nhưng đó mới chính là cốt lõi của tình yêu, tình bạn và những mối quan hệ thân sơ khác. Sự thành thật mới quan trọng chứ không phải là lời hứa vĩnh viễn thủy chung. Bạn có thể yêu hay ghét, thích hay không còn thích nữa. Nếu thành thật, bạn sẽ luôn luôn thanh thản.

Tôi đọc lại lần nữa bài thơ ngắn ngủi trên tờ thư cũ, và cảm nhận một cách rõ rệt về trách móc, sự cay đắng dịu dàng rất đỗi con gái của người xưa. Nhưng ít nhất cô gái trong bài thơ kia cũng biết rằng người yêu cô đã rất thành thật, khi không hứa một điều mà anh không tin chắc. Cô cũng biết trái tim con người là một tạo vật hoàn toàn tự do, và một khoảnh khắc đắm say hạnh phúc không hề là lời hứa hẹn vĩnh cửu.